

Ljana-Maribor, odhod iz Ljubljane ob 6. uri 22 minut zvečer, prihod v Maribor ob 10. uri 38 minut zvečer.

Prepoved izvoza jajc. V zadnjem času so se razna življenjska sredstva, zlasti pa jajca, prav neopravičeno podražila. To je posledica izvoza. V Ptuj smu na primer plačali za eno jajce po 12 vinarjev. Vsak pošten kmet bode gotovo priznal, da je ta cena pretirana in naravnost oderuška. Oblast je vsled tega v našem okraju prepovedala izvoz jajc. Izvažati se sme jajca le s posebnim dovoljenjem, kadar je domače ljudstvo z njimi že preskrbljeno. Cena jajc je vsled te prepotrebne odredbe tudi že padla. Upamo, da bode oblast tudi pri drugih življenjskih sredstvih enako odločno nastopala. Špekulacije oderuhov na ljudske žepce, ki škoduje ravno tako kmetu kakor kupcu, se mora na vsak način zatreti!

Zopet vjeli so tiste tri infanteriste, ki so v Celovcu iz ječe ušli, kjer so bili zaradi hudih tatvin zaprti.

Veliki požar. V hlevu „Löwenwita“ v Lavamundu nastal je ogenj; bržkone so se otroci z užigalicami igrali. Hlev in 7 drugih gospodarskih poslopij z velikimi zalogami slame in mrve ter kmetijskega orodja so zgoreli. Tudi nekaj svinj je v ognju zgorelo.

Požar. V hiši posestnika Rutterja v Schiefingu pri Vrbi nastal je ogenj; razven hiše pogorelo je tudi gospodarsko poslopje s kmetijskimi stroji, mnogo krme ter dva prašiča. Škode je za 12.000 kron, ki je le na polovico zavarovanjem krita.

Zaprti vojaški liferanti v Bosni. Iz Bosne se poroča, da so aretirali bivšega bankirja milijonarja Ješua D. Salom, ki se je nahajal nekje izven Bosne in Hercegovine; pripeljali so ga v Sarajevo v zapor. Istotako so zaprli njegovega brata Mošo Salom, ki se je nahajal v Meranu. Od tam so ga v spremstvu vojaške straže odpeljali v zapor na Dunaj. Nadalje je bil zaprt trgovec z železnino Altarac Abraham Maier. Vsi aretiranci so judje. Zaprte poštenjake sumijo, da so prodajali vojaštvu čevlje, ki pa so bili vse poprej, kakor resnični čevlji. Natančno bode šele vojaško-sodniška razprava dognala.

Črnovojniki na dopustu, pozor! Poroča se nam: Po odloku ministerstva deželne brambe z dne 16. aprila 1915 se morajo ne glede na vrsto orožja vsi tisti črnovojniki, ki so služili in ki so bili radi kake bolezni (kake hibe) do superarbitracije ali radi nadstevilnega stanja odpusteni na dopust (v neaktivno razmerje) in ki radi tega ali radi kakega drugega razloga še niso odšli pod orožje, takoj in tudi takrat prigrasiti, če so se že svojčas prigrasili. Oproščeni od te prijave so le taki črnovojniški obvezanci, ki so bili že superarbitrirani med svojo črnovojniško dolžnostjo ali ki so bili oproščeni od črnovojniške službe.

V Ptuj bile so vsled večih naraščajočih vojakov vse šole zaključene. Ptuj bilo je sicer edino mesto na Štajerskem, ki je zamogo doslej redni poduk z navadnim pričetkom dajati. Direkcije dekliske ljudske in meščanske šole kakor tudi deške ljudske šole so že začetkom šolskega leta podučeno tvarino tako razdelile, da je bil pri zaključku šol učni cilj že dosežen. Na gimnaziji se bode poduk takoj zopet pričel, ko se poskrbi potrebne prostore. Tudi kuhinjske in gospodinske šole ter šole za višji poduk za gospodarske poklice so že svoj učni cilj dosegle. Zopet dokaz, da je ptujsko šolstvo naravnost vzorno.

Umrl je župan v Slov. Gradcu g. inženir Heinrich Pototschnig v starosti 51 let. Pokojnik je bil izredno delaven v javnosti in v najrazličnejših korporacijah. Bil je vedno zvest in napreden sin štajerske dežele. Naj mu bode tudi domača gruda lahka!

Umrl je slovenski poslanec v Istri profesor M. Mandič. N. p. v. m.!

Vijeti Rusi. Iz Slovenj-Gradca se poroča: Pred kratkim vjel je posestnik Krischan z dvema vojakoma dva od električnih del v Faalu pobegnela Rusa. V 6 dneh sta bila prišla čez Pohorje. Imela sta denar s seboj. Eden je bil neki trgovec iz Kijeva. Odpeljali so ju v Maribor.

Otroka odložila je neka 20-letna ženska, ki je prišla iz Laškega v Dramljo. Posestnik Krušič je našel komaj 3 tedne starega do-

jenčca v svojem gospodarskem poslopu; vsled mrzle noči bi otrok kmalu umrl. Posestnik in njegova žena sta mu rešila življenje.

Pobegnili so iz zaporov v Celovcu trije jako nevarni tatovi Jožef Burggraf, Hugo Fornach in Rupert Gregori. Zločinci imajo jako veliko težkih zločinov na vesti in je upati, da pridejo zopet kmalu pravici v roke.

Vlomila sta dva fanta v starosti 16 in 18 let v skladišče „Carinthia“ v Beljaku in ukradla več gumijevih manteljev za kolesa ter štiri pumpe za zrak.

Izpustili so v Trbižu stavbenega podjetnika Karla Agolzer. Bil je zaprt zaradi špijonaže, ali zdaj so ga zaradi pomanjkanja dokazov izpustili.

Detomor. Neka Neža Grobelnik iz Sv. Martina v Rožu prišja je k zakonskima Keblič v Lopati pri Celju in je prosila za prenočišče. Ponoči izginila je iz spalnice. Drugi dan našel je posestnik v šopi mrliča novorojenčka. Grobelnikovo so našli v gozdu, kjer je posestniku ponudila 50 kron, da zamolči zadevo. Šla je potem, vzela mrliča v neki ceker in odšla. Doselej je še niso našli. Grobelnik je okoli 27 let stara in vodi neko 4 letno deklico seboj.

Hofrichter v norišnici. Znani morilec bivši oberlejtant Hofrichter, ki je zastupil tri avstrijske oficirje generalnega štaba z namenom, da bi sam hitreje avanziral, se nahaja zdaj v deželni norišnici v Steinhofu na Nižje-Avstrijskem. V zadnjem času se mu je zmračil um in zato so ga tja prepeljali; kakor znano, bil je preje v jetnišnici v Möllersdorfu.

Velikanske povodnji v Rusiji. V Rusiji vladajo tako grozne povodnji, kakršnih še celo stari ljudje ne pomnijo. Velikanske reke kot Volga, Dnjepr, Dajestr itd. so poplavlile cele okraje. V mestu Balašov je uničenih 250 hiš in neštivilno železniških in drugih mostov. Med Volgo in Moskvo je ustavljen ves promet. Škoda, ki so jo povzročile povodnji, se ne more niti približno preceniti. Tudi je že utonilo več sto oseb.

Detomorilka. Pred izjemnim sodiščem v Mariboru se je imela zagovarjati 22 letna, v Gablanachu rojena viničarka Amalija Ferlič zaradi poskušene detomora. Dne 23. marca je porodila otroka, katerega je takoj po rojstvu v kup gnoja zakopala. K sreči našli so ljudje otroka, tam še živega. Obtoženka je trdila, da je bila takrat popolnoma brez prave zavesti. Sodnja pajo je obsodila na dve leti težke ječe.

Poljedelski nasveti.

Posojenje sadik zelenjave (pikiranje).

Za nekatere rastline, ki se gojijo na setveni gredi, je posebno ugodno, ako se popolnoma mlade presadijo. Med te spadajo v prvi vrsti vse vrste ohrovtja (zelje, plavo zelje, koleraba, kafijol, mladica zelje) zelena (selerija) in tomati (Paradeis). Semena na setveni gredi čestokrat bolj pogosto poganjajo, kakor je koristno za rastline. Posledica pregoštega nasada je, da postanejo sajenke dolge, tanke in slabotne, namesto kratke in jedrnat. Sajenke, ki se presadijo, ko so še mlade, morda 2 do 3 tedne po setvi, zaženejo več postranskih korenin in držijo pri izdviganju iz setvene grede zemljo bolje, imajo grude in rastejo vsled tega hitreje in varneje.

Setvena greda se najpoprej s škropilnico dobro poškopri, nato se izdvignejo z majhno leseno palčico majhne sajenke, s kolikor možnim prizanašanjem korenin in se vsadijo na posebno dobro zrahljano gredo približno 5 do 6 centimetrov eno od drugega. Nato se dobro poškopri. Za polje namenjene zeljne sadike bi se naj sedaj kolikor mogoče presadile.

Pokončavanje osata.

Sedaj začenja stebeliti ozmina in jarina začenja bujno rasti. Pa tudi osat izrablja pomladansko vreme in se hoče šopiriti med našimi letos posebno dragocenimi obdelanimi rastlinami da bi jih oškodoval in uničil. Tamkaj, kjer se ni nič storilo, za pravočasno pokončavanje te rastline, najdemo to plevel mnogokrat v veliki množini in moramo skušati zabaniti, da se ne razcvete in ne zaradi semena. S tem se prihrani nam in našim sosedom velika škoda.

Po prvem dežju, ki premoči zemljo, bi morali mi z otroci iztrebiti osat, ki ga je sedaj še lahko odstraniti, iz vseh polj, kar se lahko zgodi s previdnim izruvanjem rastline s koreninami vred. Kdor ima občutljive roke, jih naj varuje pri tem delu s starimi rokavicami in vporablja bodalce za trebljenje osata.

Iztrebljen mlad osat se pobere in se lahko, kakor znano, uporabi kot priljubljena klaja za svinje.

Bramor

(Podjeda, palček in rogat rovar imenovan.)

V zemlji živi žuželka, ki se ne sme primerjati s pravim koristnim krutom in dela sadikam zelenjave s tem, da jim odgloda korenine, veliko škodo. Ravno letos, ko potrebujemo donesek vsake rastline in ga moremo tako dobro vporabljati, bi bilo močno pojavljenje imenovane škodljivca dvakrat neprijetno.

Bramor napravlja podzemlske plitve hode in odgrize pri tej priliki vse korenine, ki mu pridejo na pot. Na koncu njegovih hodov se isti odcepijo navzdol, kjer se najde približno pest debela votlina, v katero leže babaica v prvi polovici meseca junija 200 do 300 jajc. Te hode se mora s prsti iskati, ter najdemo gnezdo z lopato iz zemlje vzeti ter jajca in mlade ličinke zmečkati.

Zelo dobro sredstvo je, ako se vsadijo v zemljo lonci za cvetlice, ki se zakopajo do roba v grede, ki so napadene ob bramorja, in se zvežejo s palčicami, ki se prek gred položijo. Zvečer prilizejo iz zemlje bramorji in lazijo po gredah okrog ter vsled svoje okornosti ne morejo splezati črez palčice, ob katerih ob strani lezejo tako dolgo, da na koncu iste padejo v lonec. Zjutraj je je treba pogledati in se najde tamkaj več bramorjev, ki se lahko izvamejo s staro žlico in na potu poteptajo. Lonec je pustiti v gredah tako dolgo, dokler je lov izdaten.

Ker začne škodljivec leči jajca večinoma v prvih dneh junija, bi se ne smelo zamuditi, da bi se naj začelo sedaj prav kmalu loviti bramorje tamkaj, kjer nam preti po poizkušajah prejšnjih let velika škoda.

Lastniki konj, pomnite glade krmljenja to-le:

Preskrba krme konjem je zaradi vojne silno težavna. Raznih pridelkov iz dežel, ki so dajala druga leta krmo v naše kraje, letos ni k nam; ovsu se je pa tudi na Ogrskem bolj malo pridelalo. Kljub temu pa mora preskrbeti vojaška uprava pred drugimi dovolj krmil za svoje konje, ker smemo le tedaj upati, da srečno končamo vsiljeno nam vojko, če bo armada dovolj založena z najvažnejšimi potrebščinami.

Vsled teh razmer je naravnih močnih krmil zelo pito. Krmil, katerih sedaj ni, pa še dalje časa ne bo mogoče nadomestiti, ker bo večje množino ovsu dala šele nova žetev, dobivanje sirovin za nekatera umetna močna krmila je pa težavno ali pa celo nemogoče. Ker je prav pri sedanjih razmerah silno potrebno skrbeti za to, da se ne zmanjša število konj, moramo urediti za vsako ceno krmljenje tem težavnim razmeram primerno in zato moramo izhajati z onimi nadomestnimi krmili, ki jih še imamo.

Če je vojna prehranjevanje ljudstva popolnoma predrugačila in nas sili se zadovoljiti s slabejšimi prehranili, ki so celo dragi in so bili doslej zaničevani, moramo tudi konje drugače prehranjevati, kakor smo bili doslej vajeni. Pri količkah razumevanju in dobri volji lastnikov konj bo to šlo in mora iti.

V naslednjem je nekaj nasvetov, kako je mogoče konje prehranjevati za časa pomanjkanja z nadomestnimi krmili, kar jih imamo.

Predvsem je tole pomniti:

Če je treba zamenjati krmo, kateri je konj privajen, z drugo krmo nove vrste, kateri še ni privajen, se ne sme nikoli kar naenkrat menjati. Vsaki krmi nove vrste se more privaditi konj le sčasoma. Zato zlepa ni mogoče dosti priporočati, da se poklada vsako krmilo nove vrste začetkoma le poleg stare, in sicer prvi dan prav malo, potem pa dan za dnevom več, tako da dobiva konj samo novo krmo šele, ko mine tedne dni. Žival pa, kateri bi se poznalo, da ji nove vrste krma ne stori popolnoma dobro, se mora še bolj počasi navaditi na njo.

Vpštejeva to načelo se priporoča za konje tako-le sestavljati krmo:

a) za težke vprežne konje s 750 kg povprečne žive teže: 2 kg turšice, pol do 1 kg oljnatih tropin, 10 do 12 kg sena, 2 kg sirov. (nečiščenega) cukra, 1 in pol kg otrobov, 3 kg rezanice in 1 kg riževe krmilne moke;

b) za konje s približno 450 kg žive teže (za srednje težko delo): 2 kg turšice, pol kg oljnatih tropin, 5 do 8 kg sena, 1 in pol kg sirovega cukra, 1 kg otrobov, 2 kg rezanice;

c) za lahke konje s približno 350 kg žive teže: 2 kg turšice, 4 do 6 kg sena, 1 kg sirovega cukra, 1 kg otrobov.

Nujno se priporoča pri močnem pokladanju sena dajati konjem primerne množine soli. Pri pokladanju sirovega cukra je priporočeno dodajati 2 odstotka krede.